

dr Jarosław Schabiński

Scenariusz lekcji historii z wykorzystaniem metody drzewa decyzyjnego dla szkoły ponadpodstawowej

Metoda: drzewo decyzyjne

Drzewo decyzyjne to graficzne narzędzie do wizualizacji procesu podejmowania decyzji, przypominające schemat blokowy z korzeniem (problem), gałęziami (możliwe wybory/scenariusze) i liśćmi (zalety/wady) i pniem (ostateczna decyzja), co pomaga analizować konsekwencje różnych opcji w warunkach niepewności. Umożliwia ono przejrzyste przedstawienie i ocenę złożonych problemów decyzyjnych, krok po kroku, co ułatwia wybór optymalnej ścieżki postępowania. Kluczowe elementy metody to: problem, możliwe rozwiązania, zalety i wady poszczególnych rozwiązań, ostateczna decyzja.

Temat: Akcja „Burza”.

Cele

Uczeń:

- analizuje sytuacją polityczną i militarną Polski w roku 1944;
- wyjaśnia pojęcia plan Burza i akcja Burza;
- dostrzega złożoność sytuacji na ziemiach polskich w 1944 roku;
- wskazuje najważniejsze skutki akcji Burza;
- posługuje się argumentami;
- podejmuje decyzje w oparciu o przesłanki;
- dyskutuje w zespole.

Metoda pracy: drzewo decyzyjne.

Materiały, pomoce:

- duże arkusze papieru;
- flamastry;
- taśma papierowa.

Czas trwania: 45 minut.

Przebieg lekcji:

Etap 1. (10 minut)

Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem lekcji, a następnie dzieli ich na grupy (maksymalnie osiem osób w grupie). Przedstawia krótką definicję planu Burza.

Wprowadzenie do pracy w grupach. Nauczyciel mówi, że każda grupa stanowi sztab okręgu AK na Wschodzie (Wilno, Nowogródek, Wołyń, Białystok, Tarnopol, Stanisławów, Lwów). Jest początek maja 1944 roku. Przez najbliższe 15 minut zadaniem grup będzie zebranie informacji o sytuacji militarnej i politycznej w Europie w początkach maja 1944 roku. Uczniowie mają sporządzić krótki raport, w którym znajdą się informacje na temat:

- a) sytuacji na frontach,
- b) sytuacji politycznej Polski (władze, organizacje polityczne, cele polityki sowieckiej wobec Polski),
- c) sytuacji w terenie działania.

Nauczyciel informuje grupy, że do terenów ich działania zbliżają się oddziały Armii Czerwonej. Od każdego z dowódców zależy, jakie działania ostatecznie podejmie. Dlatego teraz sztaby rozważą wszystkie „za” i „przeciw” trzech wariantów działania, i swoją decyzję prześlą dowódcy.

Najpierw sztaby określą, jakie są najważniejsze cele działań AK. Co jest dla nich największą wartością i czego chcą bronić.

Etap 2. (15 minut)

Po określeniu co jest dla grup najważniejsze, każda grupa otrzymuje planszę do pracy.

Największa wartość:					
Jakie działania podjąć ?					
Wystąpić przeciwko Niemcom wspólnie z Armią Czerwoną		Pozostać w konspiracji		Wycofać się na Zachód	
Zalety	Wady	Zalety	Wady	Zalety	Wady
Decyzja:					

Grupy otrzymują piętnaście minut na wypełnienie tabeli i podjęcie decyzji.

Etap 3. (15 minut)

Po ukończeniu zadania przez grupy prosimy wybranych przez grupę przedstawicieli o zaprezentowanie efektów pracy. Prosimy też, aby decyzja pozostała zakryta do momentu aż wszystkie grupy przedstawią wyniki swojej pracy. Po odczytaniu wszystkich plansz prosimy o odsłonięcie decyzji. Uczniowie mówią krótko o motywach swojej decyzji. Następnie wyjaśniamy, jakie rzeczywiście podjęto decyzje i jakie były ich konsekwencje.

Podsumowanie lekcji (5 minut)

Prosimy uczniów o przedstawienie własnych refleksji i krótkie podsumowanie.